

Keek op de maand: Water en landbouw | september 2020

Landbouw in beweging

Overheden, boeren, private partijen en kennisinstellingen werken in diverse samenwerkingsverbanden aan de beweging naar een vitale en toekomstbestendige landbouw. Stapje voor stapje komen we met elkaar verder daarin. Door met elkaar in gesprek te gaan, goed naar elkaar te luisteren, lef te tonen bij het nemen van besluiten, en door eenvoud en transparantie leidend te maken en de bureaucratie in de ijskast te zetten. Alleen dan kunnen we de fel begeerde middengroep boeren met DAW bereiken.

Contouren nieuw mestbeleid bekend

Enkele weken terug stuurde LNV-minister Schouten de langverwachte [mestbrief](#) over de contouren van het nieuwe mestbeleid naar de Tweede Kamer. Centraal staan drie contouren:

Contouren nieuwe mestbeleid:

- 1. Grondgebondenheid:**
alle geproduceerde mest op eigen grond of op grond van een collega in (regionaal) samenwerkingsverband
  - volledig voor melk- en rundvee- en rundveehouderijen
  - veehouders in andere sectoren kunnen hiervoor kiezen
- 2. Afvoer en verwerking van mest:**
niet-grondgebonden bedrijven zetten alle mest die zij produceren af
  - meer transparantie in meststromen
  - professionalisering van de mestverwerkingsketen
- 3. Gebiedsgerichte aanpak:**
een pakket aan gebieds- en teeltgerichte maatregelen
  - voor gebieden waar de waterkwaliteit achterblijft

De mestbrief besteedt ook veel aandacht aan het belang van realisatie van waterdoelen uit de Nitraatrichtlijn en de Kaderrichtlijn Water. Om deze doelen te halen op plekken waar dat (nog) niet het geval is, is een gebiedsgerichte aanpak nodig. Het accent ligt in het 7^e Nitraat-Actieprogramma (NAP) op samenwerking tussen boeren, overheden, NGO's, eigen verantwoordelijkheid, gebiedsaanpak. In het 8^e NAP volgen -indien onvoldoende resultaat-ingrijpender gebiedsgerichte maatregelen. Tijdens het RBO Rijn-West van 14 september over de nieuwe contouren heeft LNV de provincies en waterschappen uitgenodigd aan te geven welke maatregelen partijen voorzien.

Wateropgaven per waterschap

In het RAO en RBO Rijn-West van november zal het DAW-supportteam de samenwerking rond het DAW-impuls proces toelichten. Ook zal het team de RBO-leden om advies vragen over de wateropgave voor de landbouw zoals neergelegd in de Gebiedsdocumenten Agrarische Wateropgave (GAW's). Met deze herbevestiging van de GAW's gaat het DAW-supportteam in 2021 kansrijke maatregelen vastleggen in regionale DAW uitvoeringsprogramma's. Borging ervan kan plaatsvinden in toekomstige bestuursovereenkomsten tussen waterbeheerders en agrariërs. Waterschappen en landbouwsector (LTO, collectieven) werken nu hard aan de invulling van GAW's. Eind 2020 liggen er document per waterschapgebied met de wateropgave (kwaliteit, kwantiteit) en daarbij passende gebiedsgerichte maatregelen voor agrariërs. In de KRW-periode 2022 - 2027 kan de gezamenlijke 'schop in de grond' om de waterkwaliteitsdoelen te realiseren.

Coördinatie en regie van dit proces vindt plaats door het DAW supportteam. Doel is de DAW-maatregelen te laten landen in de 3^e generatie SGBP'en, het 7^e NAP en de DAW-Uitvoeringsprogramma's.

Landbouwprojecten op het podium

Op de website van Rijn-West en van LTO staat een inspirerende serie interviews met bestuurders, boeren en projectleiders. Zij zijn de gezichten achter succesvolle, integrale DAW-projecten. Bodemdaling remmen, samenwerken op financiering van landbouw maatregelen, meer biodiversiteit in de boerensloot en schoon erf-schone sloot: ze maken de meerwaarde van DAW zichtbaar! Deze samenwerking tussen LTO-DAW en Rijn-West leverde zes boeiende interviews op:

- Rijn-West: [Landbouwprojecten](#)
- LTO DAW: [Watermakelaars koppelen boeren](#); [Emissies verminderen in de fruitteelt](#); [Lange Weide, je doet het voor het gebied](#); etc.

Aanleg van onderwater drainage

Coach kringlooplandbouw

Droom jij ook over een toekomst als coach kringlooplandbouw? Dan is deze online cursus echt iets voor jou: hij start op 6 oktober. Je ontvangt een netwerk aan aspirant kringloop coaches; diverse filmpjes, artikelen, illustraties; online discussies; en een echt certificaat na afloop. Ook kun je afspraakjes maken in het kringloopcafé. Nieuwsgierig? Kijk op <https://onlinekringloopcoach.nl/>.

DAW-platform Rijn-West

De partners van Rijn-West denken na over nut en noodzaak van toekomstige samenwerking bij DAW-financiering op het niveau Rijn-West. Dit naar aanleiding van een verkenning die op verzoek van het RBO Rijn-West dit voorjaar heeft bijgedragen aan beeldvorming. De RBO-leden hebben tijdens een werkatelier op 14 september een vijftal verdiepende vragen meegegeven aan een interne denktank DAW-platform.

Ervaringen uit de praktijk van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN), het Landbouwportaal Noord-Holland en het initiatief voor een landelijk portaal van DAW en de agrarische collectieven (NSP-pilot), inspireerden de RBO-leden tot deze vragen.

De verdiepende vragen richten zich op:

- Beeld van huidige werkwijze van RVO
- Verdiepen samenwerkingsvarianten
- Verdiepen combinaties van middelen
- Beeld van varianten uitvoeringslasten
- Denkrichtingen uitvoering nieuwe GLB

In het RAO en RBO van november komen de inzichten op deze verdiepende vragen terug.

Bodemcoaches aan het werk

Meer informatie

Voor vragen en suggesties, neem contact op met Caroline van de Veerdonk, trekker DAW-impuls voor Rijn-West, veerdonk@org-id.org of 06-53410156. Nieuwe lezers kunnen zich aanmelden.